

Besv. 29/9.

Lier 24 september 1956.

Til Norges Universitets
Arkeologiske afdeling.

På min eiendom Skjæggerud i Tranby ligger det en stor haug som alltid har vært kalt "Kjempehaugen". For en del år siden var det et par karer her fra Universitetet og foretok besigtigelse og oppmåling av den. Nu har jeg planer om å dyrke opp jorden der hvor haugen ligger. Tillater meg derfor å spørre om jeg kan gå i gang å plannere den ut.

Arbødigst

Kristian Skjæggerud

29. september 1956.

TS/EW.

Herr gårdbruker Kristian Skjæggerud,
T r a n b y .

Vi har mottatt Deres brev av 24. d.m. angående den såkalte "Kjempehaugen" på Deres eiendom. Vi må i den anledning opplyse at iflg. Lov om fornminne, av 29. juni 1951, er alle slike fortidsminner fredet. Det må derfor ikke foretas noen graving eller noe planeringsarbeide i haugen uten samtykke av rette myndighet, i dette tilfelle Universitetets Oldsaksamling.

Begrunnet søknad om samtykke til planering av haugen kan altså sendes hit; vi vil imidlertid straks gjøre oppmerksom på at samtykke som regel bare blir gitt i spesielle tilfelle, f.eks. når store samfundsmessige eller økonomiske hensyn taler for det. Som regel er det da også en forutsetning at haugen først blir fagmessig undersøkt og at utgiftene ved utgravningen blir båret av den som foranlediger at arbeidet blir satt i gang. Med de krav som nå stilles til en vitenskapelig forsvarlig utgravning vil et slikt arbeide oftest bli ganske omstendelig og langvarig, og en undersøkelse av en større haug vil alltid bli temmelig kostbar.

./.
Vi tillater oss til nærmere orientering å vedlegge et eksemplar av den nevnte Lov om fornminne.

Æ r b ö d i g s t

Thorleif Sjøvold.

R e k .

Lier 6 oktober 1956.

Busk.

Til Universitetes Oldsaksamling.

Oslo.

I anledning Deres svar av 29 septbr. d.å. på mit brev av 24 samme mnd. anngående den såkalte "Kjempehaugen" ser jeg at det er nokså vanskelig å få tillatelse til å planere den ut. Når jeg tilskrev Dem var det nærmest for å høre om disse 2 karer fra Universitetet som jeg nevner i mitt brev var kommet til noe resultat om hvorvitt dette er en gravhaug eller et fornminne. Det må jo først og fremst med sikkerhet kunne påvises at så er tilfelle for planering kan nektes.

Jeg vil med en gang ha sakt at jeg skjønner meg lite på slike ting, men skulle jeg allikevel tillate meg å ha noen formening om dette måte det bli at jeg tror neppe det er noen gravhaug. At haugen er betegnet som "Kjempehaugen" er jo ikke akkurat noe bevis for at det er en gravhaug. Det kan jo også tyde på en stor haug, en kjempe blandt andre hauger. Haugen ligger ca. 175 m. over havet og har sin største lengde i nord - syd linjen. Lengden er ca. 50 m. og bredden ca. 30 m. høiden ca. 5 m. Dette er bare annslagsvise mål.

For ca. 40 år siden hadde vi en gårdsgut her som var meget interesseret i haugen. Han spurte far om å få begynne å grave seg mellom den, far ga ham da tillatelse til dette. Etter å ha gravd et par dage kom han på meget hard leire og flere ganske store runne stener, han ble da lei arbeidet og sluttet. På toppen av haugen var det ca. 1 m. grus, i grusen fant vi skjel. Et stykke vestenfor haugen har vi ett grustakk hvorfra det i den senere tid er kjørt ut ganske mye grus, også her har vi funnet samme slags skjel som i grusen på haugen. Jeg tror derfor at både haugen og denne grusrygg en gang i tiden er avleiret av vannet. Det er også andre ting i terrenget som tyder på dette.

Som jeg skrev i mitt første brev hadde jeg tenkt å planere ut haugen, således at jeg kunne bruke matrialet fra den til å fylle igjen dalsökk og ujevnheter på dyrkningsområdet. Derved vil jeg få ca. 15 mål ny slett og fin jord. Dette må jo også sies å være av stor betydning. Håper derfor at haugen blir unnersøkt av sakkyndige så straks som mulig, da jeg har tenkt å sette i gang en del av arbeidet til vinteren.

Viser det seg ved unnersøkelsen å være en gravhaug skal ikke jeg røre den. Unnersøkelsen av haugen håper jeg kan utføres uten utgifter for meg.

Arbødigst

Kristian Skjæggerud

Kristian Skjæggerud

Tranby.

13/4-29

19. oktober 1956.

TS/MJ.

Hr. gårdbruker Kristian Skjæggerud,
Tranby,
Lier.

Vi har mottatt Deres brev av 6. d.m., som svar på vårt brev av 29. f.m. I vårt oversiktskartotek er haugen på Deres gård oppført som gravhaug, öyensynlig på grunnlag av et brev fra Deres far. Ved den registrering som ble foretatt herfra i 1944 ble den imidlertid betegnet som tvilsom. De opplysninger De gir i Deres siste brev tyder også på at det like godt kan dreie seg om en naturdannelse som en gravhaug. Ut fra dette finner vi ingen grunn til å nekte Dem å planere ut haugen.

Det kan da heller ikke være nødvendig å foreta noen utgravning av den på forhånd. Skulle De imidlertid under utplanningen støte på noe som tyder på at haugen inneholder en grav, må vi be om at arbeidet straks blir stanset og melding sendt oss.

Erbødigst

Anders H/agen